

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE)
Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO
Norway

Postadresse
Statkraft Energi AS
Postboks 200
Lilleaker
0216 Oslo

Besøksadresse
Lilleakerveien 6
0283 Oslo

Sentralbord
24 06 70 00

Deres ref./dato

Vår ref.

Sted/dato

201400563-93

Gaupne, 24.3.2026

www.statkraft.no
post@statkraft.com

ORG. NR.: NO-987
059 729

Søknad om fravik fra sommervannstand i Selbusjøen i 2026

Bakgrunn

Statkraft er i gang med to store rehabiliteringsprosjekt knyttet til Selbusjøen; Svean kraftverk og Hyttfosdammen. Begge prosjekta påvirker reguleringsmulighetene i Nidelva/Selbuvatn-systemet både hver for seg og sammen.

For å kunne starte arbeidet med Hyttfosdammen, ble Selbusjøen senka fram mot nyttår. Lite tilsig gjennom vinteren har gjort at de er godt i rute med å isolere den ene delen av dammen.

Fram mot sommeren 2026 vil Selbusjøen bli heva for å kunne levere minstevannføring fra Hyttfosdammen gjennom sommeren. Samtidig er tappelukene på halve dammen ikke tilgjengelig og det er redusert mulighet for forhåndstapping. Den andre delen av dammen er planlagt rehabilitert gjennom 2028.

Arbeidet med Svean kraftverk er godt i gang og det gamle kraftverket leverer vann til Nidelva gjennom byggeperioden. Når det nye kraftverket skal kobles på vannveien, vil det ikke være mulig å få vann fra Selbusjøen gjennom Svean. Da må regulering og slipp av minstevannføring forbi Svean skje gjennom Hyttfosdammen. Denne omkoblingen er planlagt gjennom sommeren 2027.

Begrunnelse

Statkraft har gjennom vintersesongen manøvrert Nea-systemet slik at man har reguleringsmuligheter bak Selbusjøen. Snøvolumet i fjellet er lite i 2026 sammenlignet med tidligere år. Likevel er det et stort nedbørsfelt bak Selbusjøen som ikke kan reguleres og som kan skape uheldige situasjoner. Høy sommervannstand gir reguleringen mindre buffer til å ta imot større tilsig. I forbindelse med nedtapping av Nesjøen, ble det gitt dispensasjon til sommervannstand lik omsøkt nivå og erfaringene fra denne perioden er gode.

Formuleringen i konsesjonen; «*I tiden fra vårflommens kulminasjon til 31. august skal vannstanden i Selbusjøen så vidt mulig ikke underskride...*» gjør det vanskelig å planlegge reguleringa og samtidig ha kontroll på tilsiget. Dersom man skal nå en høy sommervannstand samtidig med at vårtilsiget er på topp, er det større risiko for uønska hendelser når vi nå har redusert kontrollerbar flomavledningskapasitet. Kulminasjonen av vårsmeltinga varierer fra år til år, men typisk mellom midten av mai til midten av juni. En sommervannstand fra en dato etter vanlig vårkulminasjon, vil redusere risiko for uønska hendelser.

Tiltak

Statkraft foreslår følgende tiltak for å håndtere redusert kontrollerbar flomavledning i 2026:

1. Senke sommervannstanden fra 156,87 med 0,5 meter til 156,37 (høydesystem NN1954 brukt i vilkårsrevisjon i 2014)
2. Vilkår om sommervannstand gjelder fra 20.juni til 31.august

Behov for tilpasninger i 2027 og 2028

2027 vil bli mest utfordrende for reguleringen av Selbusjøen med både mindre kapasitet gjennom Svean kraftverk og redusert kontrollerbar flomavledningskapasitet. Redusert kontrollerbar flomavledningskapasitet gjelder for hele perioden, men med nye flomluker vil kapasiteten være noe bedre i 2028 selv om overløpet ikke er tilgjengelig.

Årstilsig, magasinkapasitet bakover i Nea-systemet og snøforholda vil påvirke hvor mye tilpassinger som er nødvendig. Statkraft ønsker derfor ikke å søke om flerårig dispensasjon nå, men varsle allerede nå at tiltak mest sannsynlig vil søkes iverksatt for 2027 og 2028.

Med vennlig hilsen
For Statkraft Energi AS

Ingunn Granstrøm
Produksjonssjef Region Midt